

Verslag concept

Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur

Datum	:	2 december 2019
Commissievoorzitter (plv.)	:	dhr. F. Zoon
Commissiegriffier	:	mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:		
	Commissievoorzitter	dhr. F. Zoon
	Commissiegriffier	mw. M. de Zwart
5	Leden van de commissie	FvD --
		GL dhr. G. Zaal, dhr. J. Dulfer
		VVD mw. M. van Meerten, dhr. G. Hartog
		D66 mw. A. Kapitein, mw. A. Strens, hr. Kanik
		PvdA dhr. J. Carton, mw. Siman
10		PVV mw. I. Bezaan
		SP dhr. Hoogervorst, mw. M. van Oorsouw
		CDA dhr. D. Heijnen, mw. C. Kuiper
		PvdD dhr. J. Hollebeek, Ines Kostic
		50PLUS/PvdO) --
15		CU dhr. G. van den Heuvel
		DENK --
	Afwezig met bericht	mw. R. Kocken (GL), mw. Nanninga (FvD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. J. Dekker (FvD), dhr. G. Everduim en mw. I. Vos (DENK) dhr. V. van den Born (PVV)
20		
	Gedeputeerden	dhr. A. van Dijk (CdK), dhr. J. van der Hoek, mw. Z. Pels, dhr. E. Stigter
25		
	Notulist	Verslagbureau Moneypenny/mw. H. Mutsaerts

Agenda

- 30
1. Opening en mededelingen
 2. Inspreekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan, maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren
 3. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten
- 35

Pagina 2

- 3.a. Vooruitblik komende vergaderingen a.d.h.v. strategische agenda
4. Rondvraag portefeuille dhr. Van der Hoek en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden
- 40 5. A-agenda Openbare orde en veiligheid, integriteit, internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern Control, Juridische zaken, archief, PS- en GS-zaken (EFB-onderwerpen portefeuille CdK)
- 5.a. Statenvoordracht, wensen en bedenkingen bij subsidievaststelling fractiebijdragen n.a.v. rapport van bevindingen 2018–2019
- 5.b. Voordracht wijziging verordening programmaraad Randstedelijke Rekenkamer en wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer
- 45 6. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden
7. A-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
- 50 7.a. Voordracht financiële verordening 2019
- 7.b. Voordracht laatste begrotingswijziging 2019
- 7.c. Voordracht vaststelling nazorgheffing stortplaatsen 2020
- 7.d. Voordracht Wijziging van enkele regelingen in het kader van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)
- 55 7.f. Vaststelling legesverordening 2020 en tarieventabel 2020
- 7.g. Voordracht tot wijziging van de Grondwaterheffingsverordening Noord-Holland 2010
8. B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
- 60 8.a. Brief GS aan PS inzake conceptprofiel nieuwe dienstauto's
9. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden
10. A-agenda IPO, ICT en Data en subsidies algemeen (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 65 10.a. IPO-begroting
11. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
12. Sluiting
- 70 13. C-agenda algemeen
14. C-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Van der Hoek)
- 14.a Bestuur: Brief GS aan PS inz. verkenning grenscorrectie Spaarndam (c-agenda EFB 2–12–2019)
- 75 14.b Bestuur: Brief GS aan PS inz. Vaststellen Uitvoeringsregeling subsidie versterken bestuurskracht Noord-Holland 2020 (c-agenda EFB 2–12–2019)
- 14.c Evenementensponsoring: Brief GS aan PS inzake niet opnieuw in de commissie EFB brengen uitgangspunten evenementensponsoring (C-agenda EFB 2–12– 2019)
15. C-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
- 80 15.a. Financiën: brief GS aan PS inzake actualiseren reglement en beleggingsstatuut nazorgfonds gesloten stortplaatsen (C-agenda 2 december 2019)

16. C-agenda IPO, ICT en Data en subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)
- 85 17. C-agenda Openbare orde en veiligheid, integriteit, internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern Control, Juridische zaken, archief, PS- en GS-zaken (EFB-onderwerpen portefeuille CdK)
- 17.a Auditopvolging: Brief GS aan PS inz. Auditopvolging peildatum 1 september 2019 (C-agenda NLG en RWK 25/11 en EFB en M&B 2-12-2019)

90

95

100

105

110

Agenda

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 13.17 uur en heet alle aanwezigen welkom. In het kader van de (vice-)voorzitterstraining treedt hij vandaag op als voorzitter van de commissie. Mw. Kocken (GL), mw. Nanninga (FvD), mw. Vastenhout (FvD), dhr. Dekker (FvD) en dhr. Van den Born (PVV) zijn afwezig. Dhr. Hollebeek (PvdD) vervangt dhr. Zoon.

115 Het eerder in de commissie afgesproken werkbezoek aan NV Schiphol Area Development Company/SADC vindt plaats op 27 januari 2020 in de middag. Graag in uw agenda noteren.

120 De reacties op het agendapunt Conceptwetsvoorstel Grondwetwijziging herziening verkiezingswijze Eerste Kamer dat geagendeerd stond voor de vergadering van oktober, zijn ontvangen en doorgestuurd naar het IPO, die e.e.a. heeft doorgestuurd naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Alle reacties worden doorgestuurd naar de Raad van State en de Staten-Generaal. De IPO-aanbiedingsbrief bij de reacties zal te zijner tijd worden toegestuurd aan PS.

125

Dhr. **Van Dijk** (CdK) meldt dat de toezegging om het nieuwe Communicatieplan in november aan PS aan te bieden, niet kan worden nagekomen. De termijn wordt verschoven naar het voorjaar 2020.

130 Dhr. **Dulfer** (GL) vraagt naar de stand van zaken van de rapportage over ondermijning die volgens de CdK voor het eind van dit jaar zou worden toegestuurd.

Dhr. **Van Dijk** (CdK) meldt dat dit de afronding van motie 110 GS betreft. De rapportage wordt volgende week in GS besproken en toegestuurd aan PS.

135

2. Inspreekhalffuur over onderwerpen die niet op de agenda staan, maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren

Er zijn geen aanmeldingen ontvangen.

140

3. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten

De **voorzitter** constateert na raadpleging van de commissie dat agendapunt 7.d. als hamerstuk wordt doorgestuurd naar PS. De overige agendapunten worden besproken.

145

De toezeggingenlijst en overzicht van moties worden ter kennisgeving aangenomen.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Verslag van de vorige vergadering d.d. 28 oktober 2019:

150

Er zijn geen opmerkingen ontvangen.

Het verslag van 28 oktober 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3.a. Vooruitblik komende vergaderingen

155 De **voorzitter** meldt dat voor de vergadering van 20 januari 2020 geagendeerd staan de volgende onderwerpen: Jaarprogramma 2020 De Kop Werkt, discussienota van de SP over archeologie en erfgoed, de eerste begrotingswijziging 2020, afdoen van motie 39 uit 2019 aanleg erfgoedregisters in Noord-Hollandse gemeenten, brief van GS over afdoening van de motie 74 2019, dierenwelzijn meenemen bij sponsorevenementen, eerste begrotingswijziging Randstedelijke Rekenkamer/zienswijze, voorstel Noord-Hollandse waarderingskaart stolpboerderijen.

160

4. Rondvraag portefeuille dhr. Van der Hoek en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden

165 Dhr. **Zaal** (GL) meldt dat bij Tata Steel binnenkort de nodige ontslagen worden verwacht. In de duurzaamheidssector ontstaan allerlei kansen voor nieuwe werkgelegenheid. De provincie is betrokken bij een aantal initiatieven om de werkgelegenheid te stimuleren in die sector. Is de gedeputeerde bereid om te onderzoeken of de provincie kan bevorderen om het vervallen van banen in de ene sector te compenseren met nieuwe werkgelegenheid in de duurzaamheidssector? Kan de gedeputeerde de commissie informeren over de kansen?

170

Gedeputeerde **Van der Hoek** is ook bezorgd over de situatie bij Tata Steel en het college onderhoudt hierover regelmatig contact met Tata, ook over de alternatieven voor mensen die ontslagen worden. Een van de opties is om te onderzoeken of een aantal ontslagen medewerkers kan overstappen naar een functie in de (technische) duurzaamheidssector. Hij

175

stelt voor eerst de gang van zaken bij Tata af te wachten zodat duidelijk wordt welke functies gaan vervallen en daarna actie te ondernemen om te kijken of er een match kan worden

gevonden bij de invulling van technische vacatures. Hij zal PS daarover informeren zodra er meer duidelijkheid ontstaat.

180 Dhr. **Zaal** (GL) refereert aan de brief van GS die onderweg is naar PS, over de reden waarom het sponsorbeleid niet opnieuw wordt voorgelegd aan de commissie. Hij verzoekt dit onderwerp voor de volgende commissievergadering te agenderen.

De **voorzitter** bevestigt dat de brief van GS over het sponsorbeleid, zoals net bij agendapunt 185 3a is gezegd, geagendeerd wordt voor de commissievergadering van 20 januari 2020.

5. A-agenda Openbare orde en veiligheid, integriteit, internationale betrekkingen, Public Affairs, Communicatie, Concern Control, Juridische zaken, archief, PS- en GS-zaken (EFB-onderwerpen portefeuille CdK)

190 5.a. Statenvoordracht, wensen en bedenkingen bij subsidievaststelling fractiebijdragen n.a.v. rapport van bevindingen 2018–2019

Dhr. **Hoogervorst** (SP) kan zich prima vinden in het voorgestelde besluit. Er wordt een jaarperiode gehanteerd die een aantal dagen vóór de PS-verkiezingen eindigt. Daardoor is een aantal items bij verschillende partijen niet in lijn met de jaarperiode. Is het mogelijk om bij de 195 PS-verkiezingen van 2023 de jaarperiode iets ruimer te nemen zodat de datum van de verkiezingen binnen deze termijn valt? Bij de SP is een bedrag van 100 euro niet conform de regels uitgegeven. Dit bedrag is gedoneerd aan de organisatie voor de herdenking van de februari-staking. De SP accepteert de opgelegde correctie.

200 Dhr. **Van Dijk** (CdK) meldt dat er twee wijzigingsvoorstellen in voorbereiding zijn die hij aan het presidium zal aanbieden. Voorgesteld wordt om de jaarperiode te verlengen zodat deze aansluit bij de datum van de PS-verkiezingen.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

205 5.b. Voordracht wijziging verordening programmaraad Randstedelijke Rekenkamer en wijziging gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer

Dhr. **Hoogervorst** (SP) gaat akkoord met de voorgestelde wijzigingen. De rekenkamer is formeel ondergebracht bij de provincie Flevoland, dus klopt het dat GS van Flevoland 210 ingediende bezwaren dienen te beoordelen? Waarom is die taak niet aan de programmaraad toebedeeld? Wie bepaalt welke onderwerpen van de groslijst door de rekenkamer worden opgepakt? Wat is de inbreng van de vertegenwoordiging namens PS van Noord-Holland in de programmaraad? Is het zo dat de gekozen onderwerpen door PS moeten worden goedgekeurd?

215 Dhr. **Kanik** (D66) meldt als lid van de programmaraad dat de groslijst door de rekenkamer wordt samengesteld. De programmaraad bepaalt welke onderwerpen belangrijk zijn voor Noord-Holland, maar dat geldt ook voor de andere provincies. Elke provincie kiest een top 3 220 waarna de finale besluitvorming over te onderzoeken onderwerpen door de rekenkamer plaatsvindt, want zij hoeft het advies van de programmaraad niet over te nemen.

Dhr. **Van Dijk** (CdK) meldt dat de rekenkamer historisch is ondergebracht bij de provincie Flevoland en bij de programmaraad kan formeel geen bezwaar worden aangetekend. De leden van de programmaraad zijn afkomstig uit PS, maar de rekenkamer is onafhankelijk en niet

225 verplicht om het advies van de provincies/programmaraad over te nemen. PS hebben een adviesfunctie en hebben geen bevoegdheid bij het selecteren van de te onderzoeken onderwerpen. De verordening blijft daarom op dit punt gehandhaafd.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

230

6. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk (CdK) en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn.

235 7. A-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)

7.a. Voordracht financiële verordening 2019

Dhr. **Heijnen** (CDA) beoordeelt de voordracht als hamerstuk.

240 Dhr. **Dulfer** (GL) is blij met de koppeling tussen de begroting en de besluitvorming over de investeringskredieten PMI en PMO en het daarbij behorende meerjareninvesteringsplan. Gaat het programma financiële hygiëne invloed hebben op de verordening en zo ja, hoe wordt dit programma hierin verwerkt?

245 Mw. **Strens** (D66) sluit zich aan bij de laatste vraag. In het kader van het klimaatakkoord is gesproken over langere meerjarenramingen om verder vooruit te kijken dan 4 jaar. Heeft dit wellicht impact op deze verordening? In artikel 2.5 staat vermeld dat PS spelregels voor grotere projecten opstellen. Geldt dit voor grote infrastructurele projecten en is daar momenteel sprake van?

250

Dhr. **Hartog** (VVD) beoordeelt de voordracht als hamerstuk.

Gedeputeerde **Pels** meldt dat in de financiële verordening de wettelijke regels worden vastgelegd die de basis vormen voor de beoordeling door de accountant. Binnenkort wordt de
255 rekeningcommissie bijgepraat over het programma financiële hygiëne dat erop is gericht om de eigen administratie beter op orde te krijgen naar aanleiding van de bevindingen van de accountant. De meerjarenraming kan eventueel worden toegevoegd aan hetgeen de accountant controleert. Zij zal nagaan wat in dit verband de juiste betekenis van 'grote projecten' is. Het gaat waarschijnlijk om een woordenkwestie.

260

Mw. **Van Oorsouw** (SP) vraagt of aan het lijstje met beleidsnota's onder artikel 3.e het beleid evenementensponsoring kan worden toegevoegd.

265 Gedeputeerde **Pels** meldt dat het gaat om beleidsstukken die een financiële impact hebben op het geheel en niet op een onderdeel van het communicatieprogramma. Zij stelt de commissie voor om de wijze waarop PS bij evenementensponsoring betrokken wil worden, te bespreken met gedeputeerde Van der Hoek. Dit vormt geen onderdeel van de financiële verordening.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

270

7.b. Voordracht laatste begrotingswijziging 2019

Dhr. **Dulfer** (GL) constateert dat de belangrijkste wijziging ziet op de septembercirculaire die aangeeft dat de provincie 12,5 miljoen euro minder zal ontvangen. Het gaat onder andere om 3,4 miljoen door lagere uitgaven van het Rijk en 1,6 miljoen euro door een onvoordeliger verdeelsleutel tussen de provincies. Voert het college of het IPO het gesprek met het Rijk over de onvoordelige gevolgen van het trap op/trap af principe? Het is inmiddels duidelijk dat het verplichte schatkistbankieren door de lage rente voor de provincie heel onvoordelig heeft uitgepakt de afgelopen jaren. Het is zorgelijk dat uit de bestemmingsreserves 97 miljoen euro minder is uitgegeven dan begroot. De provincie loopt dus bijna 100 miljoen euro achter op de uitgaven uit de bestemmingsereserves en dat is een vijfde deel van de begroting. Verwacht het college en heeft zij er vertrouwen in dat deze uitputting de komende jaren wordt ingelopen?

Ines Kostić (PvdD) constateert dat veel subsidies voor ruimte en groene projecten zijn verdwenen. Kan de gedeputeerde de redenen hiervoor toelichten? Op pagina 41 staat vermeld dat er minder aanvragen zijn binnengekomen dan verwacht voor de uitvoeringsregeling duurzaamheidsinitiatieven. Daarom worden de uitgaven met 100.000 euro verlaagd. De PvdD vraagt zich af of de provincie de doelgroep van de regeling voldoende bereikt, want enkel de vermelding van deze regeling op de website is onvoldoende. Het gaat om bredere lokale duurzaamheidsinitiatieven. Kan de provincie meer inzetten op bekendmaking van deze regeling zoals via social media en door meer samen te werken met niet alleen de Vereniging Energie-initiatieven Noord-Holland maar ook met de Milieufederatie? Hoe denken de andere fracties hierover?

Mw. **Bezaan** (PVV) merkt op dat op bladzijde 3 vermeld staat dat maatregelen zijn uitgevoerd voor het goed functioneren van de ecologische verbinding en natuurbrug over de Naarderstraat en bij de A1 bij Laren. Voor dit project is een krediet van 500.000 euro beschikbaar gesteld. Tijdens de realisatie van het project zijn een aantal risico's opgetreden, onder andere door omissies in het contract met de aannemer. Voor het mitigeren van deze risico's zijn meerwerkopdrachten verstrekt waarvoor een extra krediet van 60.000 euro wordt gevraagd. Om welke omissies in het contract gaat het en hoeveel bedraagt het meerwerk? Deze vragen kunnen ook schriftelijk worden beantwoord. De PVV stemt in met het besluit, maar niet met alle besluitpunten. De PVV staat kritisch tegenover natuurbruggen en ecologische verbindingen, dus besluit punt 6 wordt niet ondersteund. Met besluitpunten 3 en 4 heeft men ook enige moeite.

Dhr. **Heijnen** (CDA) is geschrokken van deze begrotingswijziging, niet van het kleine negatieve resultaat, maar met name van de 79 miljoen euro die niet tot besteding komen. Dit is 15% op een geplande onttrekking van totaal 675 miljoen euro. Wat gaan GS doen om 2019 op nul te eindigen en plannen alsnog tot realisatie te brengen? Het gaat met name om projecten voor mobiliteit, energietransitie en geothermie en natuur die niet tot besteding komen, terwijl hier grote uitdagingen liggen. Wat is hiervan de oorzaak en welke acties nemen GS om alsnog tot investering te komen?

Mw. **Strens** (D66) constateert dat er intenties voor 7,2 miljoen euro worden uitgesteld naar 2020. Hoe verhoudt dit bedrag zich ten opzichte van eerdere jaren? Hoe wordt ervoor gezorgd dat de begrote bedragen daadwerkelijk worden besteed? Een aantal subsidies is verwijderd, maar wat is de reden hiervan? Hoe wordt omgegaan met projecten die voorzien

320 zijn in 2019 maar die in 2020 tot uitvoering komen? Gaan de hiermee samenhangende bedragen over naar 2020?

Dhr. **Hartog** (VVD) wil de infrastructurele werken zo snel en zo goed mogelijk uitvoeren. De VVD sluit zich daarom aan bij de reeds gevoerde pleidooien.

325 Dhr. **Hoogervorst** (SP) meldt dat de SP bezorgd is over de discussie met het Rijk over de hoogte en opbouw van het provinciefonds, hoewel reeds bekend was dat de uitkering lager zou worden. Is het zo dat bij lagere opcenten de uitkering uit het provinciefonds hoger wordt (en andersom)?

330 **Gedeputeerde Pels zal de inhoudelijke technische vragen van de PVV en de PvdD schriftelijk laten beantwoorden door de vakgedeputeerde.** Een van de redenen voor de (reeds jarenlang bestaande) onderbesteding is het feit dat men sterk afhankelijk is van derde partijen, die sommige projecten niet of niet tijdig kunnen uitvoeren. Dat leidt voor de provincie tot onderbesteding. Dit punt wordt betrokken bij het programma financiële hygiëne en
335 besproken met de budgethouders. Bij het plannen van investeringen moet het 'planningsoptimisme' iets ingeperkt worden en dient op korte termijn realistisch te worden vastgesteld welke projecten daadwerkelijk tot uitvoering kunnen komen. Hieraan zal het voornemen om toe te werken naar bestedingsplannen voor elke bestemmingsreserve bijdragen. Daarnaast speelt de angst voor overbesteding ook een rol. Men raamt heel
340 voorzichtig om te voorkomen dat aan PS een extra kredietaanvraag moet worden voorgelegd, hoewel wordt erkend dat het niet vreemd is wanneer dat een keer het geval is. Dit aandachtspunt wordt meegenomen in de gesprekken met de budgethouders. Zij zal met haar collega's meer afstemmen welke programma's niet tot besteding komen zodat er meer sturing aan gegeven kan worden. De provincies zijn via het IPO betrokken bij de discussie met
345 het Rijk over de trap op/trap af systematiek. Hierbij speelt ook een rol de omvang van het totale belastinggebied van de provincies en de toekomstige ontwikkelingen. **Zij stelt voor om in maart 2020 een technische briefing te organiseren over de te verwachten wijzigingen in de financieringssysteem van de provincies voor de komende jaren en de inzet van de provincie op deze dossiers. Zij zal PS nader informeren over de onderbesteding over de jaren heen door middel van een brief of technische briefing indien de commissie dat wenst.** Aan het
350 begin wordt een lijst opgesteld met mogelijk te verlenen subsidies. De reden voor het verwijderen van subsidies is dat deze niet meer nodig zijn. Voor subsidies die niet tot besteding komen in het betreffende jaar, wordt een uitgestelde intentie naar het nieuwe jaar opgenomen en dat wordt toegevoegd aan de eerste begrotingswijziging voor het nieuwe jaar,
355 2020 dus.

Tweede termijn

360 Dhr. **Hartog** (VVD) vindt een brief van GS over de situatie van onderuitputting voldoende.

Dhr. **Dulfer** (GL) constateert dat het college er alles aan doet om de onderbesteding in 2020 te beperken. Mocht dit bedrag in 2020 niet beduidend lager zijn, dan zal sprake zijn van enige 'bemoeizorg' vanuit PS.

365 Dhr. **Heijnen** (CDA) is het eens met het voornemen van de gedeputeerde om strakker en realistischer te budgetteren. Hoe ziet het plan eruit om dit jaar nog tot optimale besteding te

komen? Het lijkt voldoende wanneer de rekeningencommissie bij de toelichting op het programma financiële hygiëne ook geïnformeerd wordt over de onderbesteding. Indien nodig, kan er via een brief nog meer informatie verstrekt worden.

370

Mw. **Strens** (D66) verzoekt de redenen voor onderbesteding in een brief toe te lichten, zodat alle fracties hiervan kunnen kennisnemen en niet alleen de rekeningencommissie.

375 Gedeputeerde **Pels** is blij dat de commissie ook haar collega's/vakgedeputeerden zal bevragen op onderbestedingsbudgetten. Uit de jaarrekening 2019 zal te zijner tijd blijken welk bedrag dit jaar nog tot besteding is gekomen.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

380 7.c. Voordracht vaststelling nazorgheffing stortplaatsen 2020

Dhr. **Heijnen** (CDA) stemt inhoudelijk in met de begroting, maar heeft veel moeite met de gehanteerde rekenrente van 5% die is vastgesteld in 2010. Dit is niet realistisch gezien de huidige lage rentestand. In de resultaten 2018 zijn de gevolgen van een fictieve hoge rente al duidelijk te zien. De begroting kent daarom een groot risico, namelijk dat de provincie in de toekomst wordt geconfronteerd met de noodzaak van grote stortingen in het doelvermogen. Het CDA verzoekt een reactie van de gedeputeerde.

385

390 Mw. **Bezaan** (PVV) gaat akkoord met de voordracht. Op bladzijde 2 staat vermeld dat de exploitant van de stortplaats Insteekhaven dit jaar een verzoek heeft ingediend om een duurzame afdichting met zonnepanelen toe te passen. Op dit verzoek heeft de provincie positief gereageerd en daarom is uitstel verleend voor het nazorgplan dat in 2020 wordt verwacht. Graag een toelichting.

395 Dhr. **Dulfer** (GL) is ook bezorgd over de gehanteerde rekenrente – de risico's voor de provincie zijn groot – maar de tarieventabellen zijn akkoord. Eind 2019 wordt een rapportage verwacht met scenario's die de gevolgen van een lage rekenrente doorrekenen. Zijn er al scenario's bekend en hoe worden deze verwerkt in de tarieventabellen voor 2021?

400 Dhr. **Hartog** (VVD) vraagt het CDA naar de verwachte gevolgen van een lagere rekenrente van bijvoorbeeld 3%.

405 Dhr. **Heijnen** (CDA) antwoordt dat er dan een hoger doelvermogen beschikbaar zou moeten komen. Omdat er met een fictief hoge rente wordt gewerkt, zal er bijgestort moeten worden, nu of in de toekomst. Het CDA kiest daarom voor een realistische rekenrente om niet alle problemen vooruit te schuiven.

410 Gedeputeerde **Pels** meldt dat in IPO-verband het onderzoek naar een realistische rente is gestart, want het wijzigen van de rente heeft grote gevolgen voor het doelvermogen. De uitkomsten van het onderzoek zijn nog niet bekend, maar hierin wordt gerekend met de rekenrente die ook verzekeraars hanteren. Na afronding van het onderzoek kan een realistisch scenario opgesteld worden, dus zij is niet enthousiast over het nu reeds aanpassen van de rekenrente. De vraag van de PVV zal schriftelijk worden beantwoord.

415 Dhr. **Heijnen** (CDA) vraagt naar de mogelijkheid om met tussentijdse begrotingswijzigingen te werken, zodat er al een aanpassing kan worden doorgevoerd nadat het onderzoek is afgerond.

420 Gedeputeerde **Pels** meldt dat technisch gezien, een begrotingswijziging mogelijk is, maar de tarieven moeten nu vastgesteld worden. Die kunnen tussentijds niet aangepast worden. **Zij zegt toe de commissie te informeren zodra de consequenties van het onderzoek bekend zijn. Mochten de effecten heel erg groot zijn, dan zal de commissie tijdig met een brief van GS via de B-agenda geïnformeerd worden.** Zij verwacht de resultaten van het onderzoek in februari 2020 te kunnen voorleggen.

425 Dhr. **Heijnen** (CDA) gaat voor nu akkoord met deze toezegging van de gedeputeerde.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

430 7.d. Voordracht Wijziging van enkele regelingen in het kader van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

435 7.f. Vaststelling legesverordening 2020 en tarieventabel 2020
Mw. **Bezaan** (PVV) gaat akkoord met de voordracht aangezien de leges kostendekkend zijn. De PVV is tegenstander van de in hoofdstuk 1 vermelde vrijstelling voor de leges van vergunningsaanvragen voor de bouw en aanleg van zonnecollectoren en –panelen.

440 **Ines Kostić** (PvdD) constateert dat al jarenlang wordt beloofd dat de leges kostendekkend worden. Dit stond al vermeld in de jaarstukken 2017. Het is daarom goed dat er leges worden geheven op onderdelen uit de Luchtvaartwet en Natuurbeschermingswet. Kan de gedeputeerde de uitzonderingen voor schadebestrijding en populatiebeheer uitleggen? Gaan GS deze kosten inzichtelijk maken of is hier een motie voor nodig?

445 Mw. **Strens** (D66) vraagt naar de hoogte van de kostendekkendheid van de voorgestelde tarieven voor de komende 2 tot 3 jaar.

450 Dhr. **Van den Heuvel** (CU) kan instemmen met de legesverordening. Er wordt een veel hogere vergoeding gevraagd in de Wadloopverordening voor natuurlijke personen die solo lopen of kleine groepen begeleiden, terwijl aan grotere organisaties die wel duizend wadlopers begeleiden, niet zo'n verhoging wordt opgelegd. Waarom is deze keuze gemaakt?

Mw. **Van Oorsouw** (SP) vraagt of een vrijstelling van leges mogelijk is voor een aanvraag tot aanpassing in het kader van herbestemming van een monument.

455

Dhr. **Dulfer** (GL) vraagt naar de effecten op de legesinkomsten na invoering van de Omgevingswet.

460 Gedeputeerde **Pels** meldt dat er 2 tot 3 jaar is uitgetrokken om de kostendekkendheid te realiseren, dit met het oog op de draagkracht van initiatiefnemers en individuen. Hier moet een balans gerealiseerd worden, want het gaat niet om een verdienmodel. Er is met name

gekozen voor de uitzondering van zonnepanelen vanwege de grote urgente opgave bij de energietransitie. Alle cijfers worden samen met de Omgevingsdiensten inzichtelijk gemaakt, ook de termijnen die nodig zijn om vergunningen te verlenen. Er vindt een rustige opbouw
465 plaats en er wordt gestart met de Natuurbeschermingswet. Waar het haalbaar is, wordt de opbouw jaarlijks beoordeeld, maar ook de huidige uitzonderingen worden kostendekkend gemaakt. De huidige dekkingsgraad is 55% (er wordt waarschijnlijk 150.000 euro meer aan leges ontvangen), maar dit percentage is sterk afhankelijk van de aanvragen. **Zij zegt toe om in 2020 terug te kijken naar de huidige graad, waar naartoe wordt gewerkt en in welk tempo.**
470 Bij het wadlopen wordt de verordening van Friesland gevolgd. Zij zal de geuite zorgen over de hoge kosten voor het wadlopen aan de provincie Friesland overbrengen.

Dhr. **Van den Heuvel** (CU) vraagt waarom in deze de verordening van Friesland wordt gevolgd.

475 Gedeputeerde **Pels** meldt dat Noord-Holland samen met Groningen deze besluitvorming heeft gemandateerd aan Friesland zodat er één tarief wordt gehanteerd voor het gehele gebied. Een interprovinciale werkgroep onderzoekt de effecten op de leges van de Omgevingswet en medio volgend jaar wordt een voorstel voor een nieuw model verwacht.

480 De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

7.g. Voordracht tot wijziging van de Grondwaterheffingsverordening Noord-Holland 2010

Dhr. **Hartog** (VVD) verzoekt een toelichting op het beoogde doel van de wijziging.
485

Ines Kostiç (PvdD) constateert dat de volledige impact van de klimaatverandering op de toegenomen onbalans van aanbod en vraag naar grondwater pas duidelijk zal worden ten tijde van de volgende generaties. Het belasten van het onttrekken van grondwater is een belangrijk middel om voorzichtig om te gaan met het grondwater en dat mag dus niet
490 goedkoper worden, hoewel dat met deze wijziging wel het geval lijkt te zijn. Waarom gaan GS zo laconiek om met de grondwaterheffing? De provincie Noord-Holland evenals Utrecht en Zuid-Holland, hanteert een vrijstellingsgrens van 12.000 m³, maar Limburg heeft de laagste vrijstellingsgrens van 10.000 m³ en legt de hoogste tarieven op. Hoe draagt het door de provincie gehanteerde tarief bij aan het duurzaam omgaan met grondwater? Het wijzigen van
495 de vrijstellingsgrenzen zou kunnen bijdragen aan duurzaam omgaan met grondwater.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) ondersteunt de bijdrage van de PvdD.

Gedeputeerde **Pels** meldt dat het gaat om twee zaken: de grondwateronttrekking en welke
500 heffing geldt voor welke hoeveelheid. De grondwateronttrekking voor projecten wordt gemonitord, want hiervoor moet bij het waterschap een vergunning aangevraagd worden. Het gaat bij de provincie om een efficiëncyslag om de lasten van hele kleine onttrekkingen met hele lage opbrengsten te voorkomen, want dat kost meer geld dan dat het opbrengt. Elf provincies hanteren een heffing (die voor Noord-Holland 800.000 euro per jaar oplevert) om
505 beleidsmatig beter te kunnen sturen. Daarnaast is het een prikkel om zuinig en efficiënt met grondwater om te gaan. Niettemin is het mogelijk om deze inkomsten op een andere wijze in het beleid te verankeren wanneer ervoor wordt gekozen om deze heffing te laten vervallen.

510 **Ines Kostić** (PvdD) meent dat dit los staat van de vergunning. Met de heffing kan worden gestuurd op de bescherming van het grondwater, dus waarom wordt de grens nu verruimd naar 25.000 m³? Voor een schaars goed moet gewoon betaald worden.

515 Gedeputeerde **Pels** meldt dat de bescherming van het grondwater een taak is van het waterschap en niet van de provincie. De provincie voegt een heffing toe van een paar honderd euro, maar deze inefficiënte werkwijze kost meer geld dan dat het opbrengt. Het afschaffen van deze heffing leidt niet tot andere vormen van bescherming.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk naar PS wordt doorgeleid.

520 8. B-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)

8.a. Brief GS aan PS inzake conceptprofiel nieuwe dienstauto's

De **voorzitter** heeft het woord aan de initiatiefnemers van het initiatiefvoorstel 'Maatschappelijk Verantwoord inkopen naar een hoger plan' van de CU en de PvdD.

525

Dhr. **Van den Heuvel** (CU) is blij dat het profiel nu voldoet aan de kaders van het initiatiefvoorstel. Hij constateert dat wordt gekozen voor 4 hybride auto's of 3 hybride auto's en 1 elektrische auto. Is deze keuze al definitief of kan nog worden gekozen voor andere modellen/samenstellingen? Is de optie van een 4-wielaandrijving echt noodzakelijk? Dat beperkt namelijk het aantal opties in het aanbod en leidt tot hogere kosten.

530

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) kan zich gedeeltelijk vinden in de aanvulling op het profiel dat een grotere verbetering is ten opzichte van het vorige, maar een aantal opties is dubieus. De absolute ondergrens is 3 hybride en 1 elektrische auto, maar de voorkeur gaat uit naar volledig emissievrije dienstauto's. Een eventuele stijging van de kosten ten gevolge van deze keuze is bespreekbaar, want de voorbeeldfunctie van de provincie is heel belangrijk. Elektrisch rijden heeft de toekomst en heeft daarom de voorkeur van de PvdD.

535

Mw. **Kuiper** (CDA) vertrouwt erop dat GS een verstandige keuze maken. De voorkeur gaat uit naar 4 hybride auto's of een combinatie van 2 diesels en 2 elektrische auto's.

540

Mw. **Van Meerten** (VVD) sluit zich hierbij aan. De keuze voor dienstauto's is een bevoegdheid van GS, maar niettemin is het goed dat PS zich hierover kunnen uitspreken. Wordt ook rekening gehouden met de toegankelijkheid van auto's voor mindervaliden, d.w.z. kan er een rolstoel in de kofferbak vervoerd worden? Wordt ook gekeken naar goede en jonge elektrische tweedehandsauto's? De elektrische auto is pas na 39.000 km duurzamer dan een benzineauto.

545

Mw. **Kapitein** (D66) sluit zich aan bij de VVD. Het concept van auto delen dat het college hanteert, wordt toegejuicht, evenals de keuze voor hybride en/of elektrische auto's. De actieradius van elektrische auto's is tegenwoordig groot genoeg, ongeveer 300 km, dus de voorkeur gaat uit naar de aanschaf van 4 elektrische auto's. Omdat in de provincie 20.000 extra laadpunten worden aangelegd, hoeft het opladen geen probleem meer te zijn. Loont het om nu opnieuw een onderzoek uit te voeren naar elektrische auto's, omdat de ontwikkelingen zo snel gaan?

555

Mw. **Bezaan** (PVV) meent dat het college ook had moeten onderzoeken hoe een diesel of benzineauto scoort op het vlak van beheersbare kosten van het GS-dienstvervoer. Dit is een gemiste kans, want de kosten moeten zo laag mogelijk gehouden worden. Het is wonderlijk dat geen van de overige fracties zich uitsprekt over de CO₂-uitstoot van auto's, want elektrische auto's stoten pas na 219.000 km of 14,6 jaar minder CO₂ uit dan een dieselauto en voor benzineauto's is dat 8,5 jaar.

Dhr. **Zaal** (GL) is blij met de keuze voor duurzaamheid, maar begrijpt de afwegingen die gemaakt zijn. Hij stelt het college voor om de eis van 4-wielaandrijving nog een keer te heroverwegen. Voorgesteld wordt om een commerciële tekst op de auto aan te brengen zoals "De provincie Noord-Holland rijdt duurzaam" omdat de provincie een voorbeeldfunctie heeft.

Dhr. **Carton** (PvdA) vraagt of het mogelijk is om in het af te sluiten contract op te nemen dat tussentijds kan worden overgestapt naar volledig elektrische auto's. Wat is de overweging geweest bij de puntenverdeling tussen comfort en veiligheid en duurzaamheid?

Gedeputeerde **Pels** is blij dat er gemiddeld genomen tevredenheid bestaat bij PS. Het is belangrijk om als provincie het goede voorbeeld te geven, maar het moet wel haalbaar zijn met het oog op het gebruik van de auto's. Dit gebruik is bepalend voor de keuze voor hybride of 100% elektrisch. Jaarlijks wordt per auto 60.000 km gereden. Als voor een elektrische auto wordt gekozen, moet in de planning van de gedeputeerden tussentijds rekening worden gehouden met noodzakelijke oplaadtijd, terwijl de dagen van gedeputeerden altijd al volgepland zijn met aaneengesloten afspraken waarin er geen tijd is om tussentijds op te laden.

Mw. **Kapitein** (D66) meldt dat er met een opgeladen accu 400 km kan worden gereden. Hoe vaak komt het voor dat er meer dan 400 km aaneengesloten op een dag moet worden gereden? De auto kan toch opgeladen worden tijdens besprekingen van de gedeputeerden?

Gedeputeerde **Pels** meldt dat het onderzoek dateert van deze zomer, zodat de allerlaatste modellen konden worden meegenomen. Het komt regelmatig voor dat er meer wordt gereden dan 400 km per dag. Voor elektrische auto's wordt gesteld dat die 350 km aaneengesloten kunnen rijden, maar dat geldt enkel in ideale omstandigheden en in de praktijk komen die niet voor. Daarom moet er eerder worden opgeladen en in dat geval moeten meerdere auto's worden gekocht en meer chauffeurs worden aangetrokken en de vraag is of daarmee de doelen goed gediend worden, dus de keuze is niet op deze extra investering gevallen. Het lijstje met eisen is met name gericht op comfortabel rijden voor de chauffeurs en een goede werkplek voor de gedeputeerden in de auto zodat zij op hun laptop kunnen werken. De 4-wielaandrijving is gekozen als optie om ook bezoeken aan natuurgebieden op ruwer terrein en in barre weersomstandigheden te faciliteren. Het is lastig om bijvoorbeeld één auto met 4-wielaandrijving in te zetten, want dat leidt beslist tot allerlei problemen in de agenda's van de gedeputeerden. Daarom is ervoor gekozen om alle dienstauto's te voorzien van 4-wielaandrijving.

Dhr. **Van den Heuvel** (CU) vraagt hoe vaak het voorkomt dat er op onverhard terrein moet worden gereden. Hij meent dat er simpel een schema kan worden opgesteld voor welke gedeputeerde op welke dag met de 4-wielaandrijving auto gaat rijden.

605 Gedeputeerde **Pels** antwoordt dat de reis ook veiliger verloopt bij een 4-wielaandrijving zeker in barre weersomstandigheden met heftige sneeuwval of regen. Hier is echt over nagedacht.

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) vraagt welke actieradius nodig is om volledig elektrisch rijden mogelijk te maken.

610

Gedeputeerde **Pels** meldt dat tot op heden 350 tot 400 km gangbaar is. Over drie jaar wordt een nieuw contract afgesloten en alsdan zal de actieradius van de auto's weer verbeterd zijn want deze markt ontwikkelt zich erg snel. Vanuit veiligheidsoverwegingen wil men niet met herkenbare teksten op de auto rijden waaruit blijkt dat er een gedeputeerde van de provincie
615 onderweg is. Nadat de duurzame keuze voor de auto's gemaakt is, zal deze gecommuniceerd worden via social media en de nieuwsbrief, zodat de burgers hiervan op de hoogte zijn. Ten behoeve van de nieuwe dienstauto's zullen snelladers geplaatst worden.

Dhr. **Van den Heuvel** (CU) is niet overtuigd van de noodzaak van 4-wielaandrijving van alle
620 auto's van gedeputeerden, hierbij spreekt hij uit eigen ervaring als chauffeur in zijn studententijd. Ook in een auto zonder deze voorziening kan in de winter prima gereden worden en ook in verband met de veiligheid is hier geen noodzaak voor. Hij wenst het college succes bij de keuze.

625 Gedeputeerde **Pels** bedankt voor het vertrouwen dat in het college gesteld wordt om de juiste keuze te maken. De vorige gedeputeerde heeft de toezegging gedaan om voor de definitieve keuze terug te komen bij de commissie voordat het contract wordt getekend, maar om geen vertraging in het proces te veroorzaken, wordt voorgesteld dat GS de definitieve keuze maken en dit per brief aan de commissie communiceren. Dat kost aanzienlijk minder tijd.

630

De **voorzitter** constateert dat de commissie heeft kennisgenomen van de brief van GS en akkoord gaat met het voorstel van de gedeputeerde om de definitieve keuze van GS per brief te communiceren.

635 9. Rondvraag portefeuille mw. Pels en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn.

640 10. A-agenda IPO, ICT en Data en subsidies algemeen (EFB-onderwerpen portefeuille gedeputeerde Stigter)

10.a. IPO-begroting

Dhr. **Kanik** (D66) vraagt waarom dit belangrijke thema in een commissievergadering wordt besproken in plaats van in een Statenvergadering.

645 De **voorzitter** meldt dat de algemene vergadering van het IPO eerder plaatsvindt, namelijk 12 december, dan de PS-vergadering op 16 december a.s. De begroting is door IPO te laat aangeleverd, daarom kon deze niet eerder geagendeerd worden. De gedeputeerde is vandaag aanwezig voor een toelichting en het beantwoorden van vragen. De Statenleden Er (GL) en Everduim (DENK) vertegenwoordigen PS van Noord-Holland in de ALV. De
650 inbreng van de commissie zal via het verslag door beide vertegenwoordigers meegenomen worden, want beide leden konden vandaag helaas niet aanwezig zijn.

Gedeputeerde **Stigter** is aanwezig om eventuele vragen te beantwoorden, maar de ALV stelt de begroting vast.

655

Mw. **Kuiper** (CDA) verzoekt de begroting voortaan eerder aan te leveren zodat deze in de PS-vergadering kan worden besproken.

660

Mw. **Bezaan** (PVV) meldt dat algemeen bekend is dat de PVV kritisch staat tegenover de door het Rijk en Brussel opgedragen energietransitie- en andere duurzaamheidsambities, zoals de circulaire economie. Deze thema's spelen echter een prominente rol in de conceptbegroting 2020 en daarom wordt deze niet ondersteund. Het is wel positief dat BIJ12 de onderdelen waarvan de budgetten door meerkosten in 2019 bijgesteld moeten worden, geheel opvangt binnen de begroting 2019 en met de beschikbare middelen in de bestemmingsreserves. Er wordt bij de eerste begrotingswijziging 2020 50.000 euro uitgetrokken voor klimaat gerelateerde maatregelen en 220.000 euro voor de beleidsopgave Toekomst OV, fiets, verkeersveiligheid en overige duurzame mobiliteit. De PVV kan deze begrotingswijziging niet ondersteunen en stemt niet in met het besluit.

665

670

Mw. **Kuiper** (CDA) vraagt of in de begroting rekening is gehouden met extra werkzaamheden voor IPO en BIJ12 met het oog op het stikstofprobleem.

675

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) ziet een belangrijke opgave voor de provincies, aangezien er gemeenschappelijk invulling moet worden gegeven aan het klimaatakkoord. Daarnaast is de aanpak van de stikstofproblematiek van groot belang, dus het voorzetten van bestaand beleid is niet de juiste koers. De keuze voor een beleidsarme begroting is begrijpelijk gezien de recente PS-verkiezingen. Innovatie en vernieuwing worden niet door IPO en BIJ12 geïnitieerd, maar door de provincies. De PvdD zal instemmen met de voordracht, maar verzoekt mw. Er en dhr. Everduim bij de ALV op 12 december 2019 nadrukkelijk in te zetten op leefbaarheid, duurzaamheid en het niet achteloos omgaan met de levens van dieren, met name bij schadebestrijding en populatiebeheer.

680

Gedeputeerde **Stigter** merkt op dat de commissie haar zienswijze kan meegeven die door de leden wordt ingebracht, waarna de ALV het besluit neemt over de begroting. Zowel in de IPO- als de BIJ12-begroting zijn de prioriteiten van alle provincies zichtbaar, zoals natuurbeleid en klimaatbeleid. Een twaalfde deel van de begroting van BIJ12 is gericht op natuur- en stikstofactiviteiten. Vooralsnog volstaat dit, maar de begrotingen zijn opgesteld rond de uitspraak van de Raad van State, nog voordat er duidelijkheid was over het pakket en de gebiedsgerichte benadering. Daarom is niet zeker of dit voldoende is, zeker met het oog op alle wensen van de provincie en de kennis die nodig is.

690

Tweede termijn

Dhr. **Kanik** (D66) vindt het belangrijk om aan de twee leden het grote belang van de begroting voor duurzaamheid, circulaire economie en mobiliteit mee te geven welk uitgangspunt door de commissie wordt gedragen met uitzondering van de PVV. Voor de volgende keer wordt verzocht om de begroting tijdig aan te bieden zodat deze in de PS-vergadering kan worden besproken waarin ook de vertegenwoordigende leden aanwezig zijn.

695

700 De **voorzitter** constateert dat de voordracht als hamerstuk naar PS wordt doorgeleid.

11. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn.

705

12. Sluiting

De **voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit de vergadering om 15.32 uur.